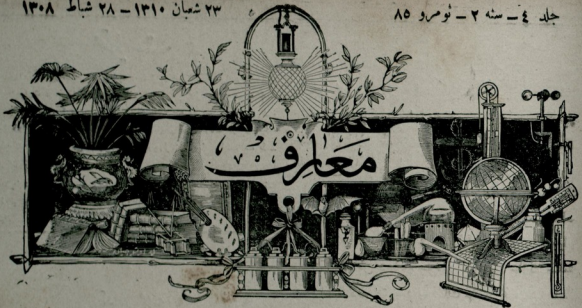

سیاستد ماعدا هر شیدن تحت ایدر. هتتهك جریده فیه وادیه. ترقیات فیه ومدنییهی وقت وزمانیه یلیدرود.
منافع عمومیهیه متعلق مقالات ادبیه وفقیهیهی معتمدونیه قبول ودرج ایدر. درج اولکیان اوراق اعاده ایدیهسته.

مدیر ی قصبار
پیشفیه سونلری نشر اولنور
برستهك الی ایکی نسمسی پرسته اجرتیه برایو پروجیه پشین ۴۵
اداره خانه سی: باب عالی جاده سنده قصبار مطبعه وکستخانه سیدر [نسمسی ۴۰ باره یی] غروشه در. درسات ایچون اداره خانه دن آلتی اوزره ۴۰ غروشه در
جریدهیه متعلق خصوصات ایچون مدیره مراجعت اولنور.

امیل ذولا

بر رسم مصور یکی عثمانی توینندن آلفشدر

متشکل عساكر خاصه آلای موجوددر سواریلری آذربایجان
لساندری بر بحالی کلهردن مریدر ایسته یه بولرک احوال
اوصافی حقهدهکی معلومات بوندن عبارتدر .

س . ممدوح

فرانسه مشاهیر شعرا و محردیندن «کوی دو مو-
پاسسان» ک بالونه وقوع بولان سیاحت هواشیهی مشهور
بالونجیلردن «مورس مال» طرفدن قلمه آلتدینی جهته
مواد قیهی رومان، حکایه صورتده نوهوسان معرفه
اوکرتمک داعیهسیله یازیلان آتاردن معدود اولان بو
اثرک بالخاصه قارئین عثمانیه ایچون دخی شهرت شایسته
ادبییهی معلوم بولان «موپاسسان» مناسبتی حسابیه
ترجمهسی تنسیب ایدلمش ویدربی غرضه مزه درجی مقرر
بولغشدر. بوراده قنوی رومان صورتده یازمهک
فوائدندن بجه حاجت یوقدر. بو فوائد شیه یوقدرکه
قارئین کرامتک مسلمیدر.

بُز بو سیاحتنامهی محرری اولان «مورس دومال»
دن عیناً ترجمه ایدیکمز جهته «ن، بن،» کی کلهرک
مومی الیه راجع اولدینی بیلنمیدر.

«کوی دو موپاسسان» ک ایلمک صمودی

۱

۱۸۸۱ سنهسی نوپارنده اوسنهک صمودلرینه
مخصوص اولق اوزره بیسوک بر بالون ترتیه مباشرتی
موسیو «ژویس» ایله برابر تحت قراره آلتش ایدک.
قاش شرق منسجات فابریقهلرده صورت مخصوصده
نسج ایدلمش ایدی. قاپ درجهسند صاغلام اولغله
برابر فوقالحد خفیف ایدی. حقیقه هر نقدر ۱،۶۰۰
متره مکینده ایدیهده ورنکلمش فقط آتی کچیرلهمش
اولدینی حالده ۲۰۰ کیلوگرامدن زیاده بر نفتی حائز
بولغیوردی. مایس آبی ایچینده بولندیفمز وبن یجمه
ایشی کاملاً اتمام ایتمش بولندیفمز حالده هیچ بر طرفدن
سیاحت هواشیهی متعلق برسوز ایشیلدیور، یعنی کیمسه
طرفدن بویه بر هوس و آرزو اظهار اولغیوردی.
بر صباح موسیو «ژویس» ایش اوطمه مزه کیرهک

صو ایله تمیزجه بیقایهرق والدسته تسلیم ایدر. چوچقل
آتی یدی یاشلرینه کیردکارنده یوزلری چیزیلور وارک
چوچقلر سنت دخی ایدیلور. یوز چیزیکلری قبائل
آره سند علامت فارقدهر .

بو قبیلهک ازدواجلری ده شایان تذکارددر. نکاحلری
آکزیای یدی. سکیز یاشلرته عقد اولنسور. تعدد
زوجات جاری وقاتوناً معتبر اولدینی کی طلاق دخی
جائزدر.

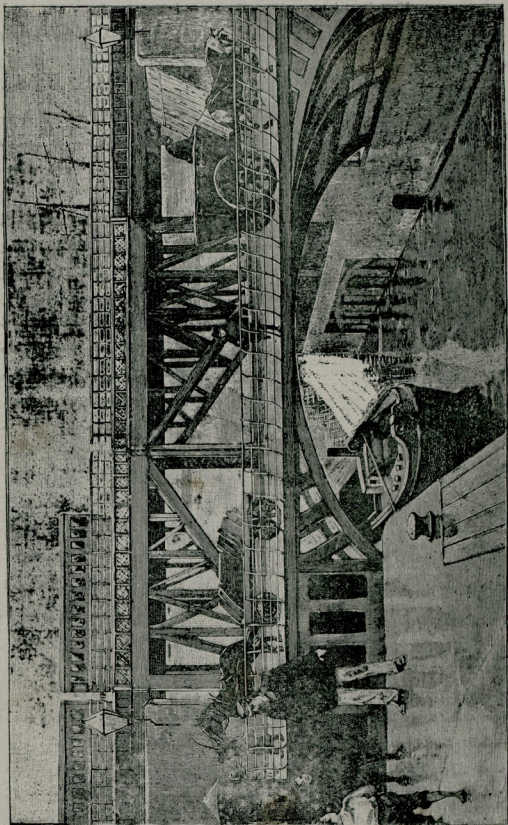
وفات وقوعنده متوفانک اقربا و احباسی بالتجمع
غسل میت ایدکن صکره اسکی مصریلرک مویاصارغیلرینه
مشابه بزله صاردرلر. انشای عملیته متوفانک قوللری
اوزانهرق اللرینک باش یارمقصرلری قارنک اوزردن
بیکدیکرینه باغلارلر و بوحالده یشاغه قونیلور. ایشته بوندن
صکره حضار آه و فغانه باشلارلر. دفن اولنه جنی زمان
کاهن کلهرک معظن بر آلی ماتم تشکیلله متوفامزاره
کوییلور. بعده هر کس زمان ماتم مخصوص اولان برنوع
رقص اجراسنه قوییلور. وفات ایدن آدم زنکین ایسه
مزاری اوچ کون آجیق طوطیلهرق ضیافتلر ویریلور،
اویونلر اجرا ایدیلور. صوک کونی متوفی بیوک بر فاملبدن
ایسه اسرا دکاسه حیوان قوربان اولنور. مزاراورتیلدکن
صکره براوکوز کسیرهک صوک برضیافت دها ویریلورکه
بونکله آیین ماتم رسیده ختام اولور.

اعتقادلرینه کنجه:

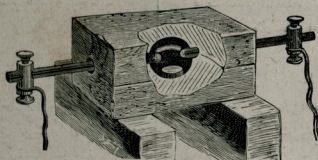
یه بولر جناب حتی تصدیق ایدرلرسه بونک جسمانی
فقط غیر مرئی اولدیفنه قانع اولشلردر. بونکله برابر
درجه نایهده اولق اوزره بر طاقم معبودلر دها اعتقاد
ایدرک بونلره مخصوص اصنام اعمال ایدرلر.
یه بولرک هفتهلری بش کوندن عبارت بر زماندن مرکبدر.
برسنه اوچ موسمه آیریلشدر: بونلر یغمور، قوراق
حاصلات موسملریدر.

قوه عسکریلری مملکتلرینک ایلروکلنلرینک کندی
عائلهلری خلیقه اسیرلردن مرکب اولق اوزره اللیدن
ایکیوز کشیکه قدر تشکیل ایدلکلری بلوکلرک هیئت
مجموعهسندن ترکب ایدر.

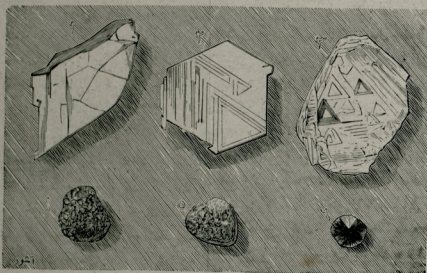
بونلردن ماعدا سرای قرالی خدمه واسراستندن

لیورپولده انشا اولئان الکتریک شمدورفری (تعلیق ایچون شتوزان قسمن مرابعت)

صنعي المايء ايچون قوالايان الكترىق فرونى

طبيعى صنعي الماس بولورلى

۲۶ موانىك استحصالى ايتدىكى صنعي اناس (۵۰۰ دىنمە ييۈدلىشىدۇ) ۳. طبيعى الماس (۳۰۰ دىنمە ييۈدلىشىدۇ)
 ۶، ۵، ۴ موسيو موانىك استحصالى ايتدىكى سياه الماس (۲۰۰ دىنمە ييۈدلىشىدۇ)

چەرەسەن آتار نشاط شەشە، پاش اوليوردى.

باغرىزىق دىدىكى:

— مژدە! بالون ايچون بر اسم ايله برده صاغدىچ بولدىق.

— بو ايكي كشفە نرەدە مظهر اولدىكنز؟

— موسيو «كوى دو موياسان» ك اونده...
 سفرەدە! ختى بالونك اسمنى بولانده كندىسىدر.

— دىك يزم بالون اسمده قونەجى.

— شەه يوق! «هورلا». ايشتە اسم. «لساند» ايله
 «اوزەن بەر» دىكى چوچىك وظائف ابوتى درەسەدە

ايتدىلر... آز دها زورسەك واقىز مصارفەن فلانده
 بخت ايده چىكم. — لىكن برەق سح اعلى بونچ ايچىدك. هم
 «بول لساند» ايله «اوزەن بەر» دىكى موسيو «دومو»
 ياسان ك سياحت هوايە سەندە مرافقت ايده چىكردر.
 بوسوزلر بىندە حقيقە ساجرانە بر تائير اجرا ايتدى.
 زىرا بن سكردن سياحت هوايە وقايە نامەلرندە مفصلاى
 كرارا او قوبە جىغمز بر سفرە كىرىشمىكە بولندىغەمىز
 يقىنأ حس ايدىيوردم! بر شاعر، ايشتە بژدە عالم بادىچاي
 زورن نشىنانەك بىك درلو صفاي روح فريبنە كسب
 آكاھى ايچون بويلە بر راھبر علويت پرور لازمىدر.
 محاسن فضاى علويتە آشنا اولان بر شاعر بژە رفاقت

ایستدیکي حالده ایسترسه بر طاق محاسبین فنون ماصه لرینک باشلرندن آیرسونلر .

ایکی کون صکره «قلیشی» بولوارینک قیوسی بالذات موسیو «دوموپاسان» قارش آجیلوردی . در حال کسب معارفه ایدک «دوموپاسان» اکتساب معلومات ایتمک خواهشکر کورینوردی . غایت مکمل و بر درجهیه قدر زینتی اولان ترتیامتزک کافه سی علی التفصیل نظر تدقیق و تحسین ایله تلقی ایدیوردی . حتی کاملاً مجھولی اولوب صرف اولندن بیله خبردار بولغدینی شیره دائر حیرت آور اذهان دینجک درجده قوتلی بر ذکا ایله استطلاعات مقصوده بولینوردی .

ترتیات مذکورمی موسیو «ژویس» تماشاییدرینک ممتازندن یک فضلہ برھوس نطقبردارانه ایلہ اداره لسان طلاقت بیان ایدیوردی .

شمدیه قدر اتحق قیوه آصیلان بارومترنک تفتیشی ایلہ کوچ بالانحه بین ایدیلہ بیان نتایجک رنگلی بالونرو واسطه سیلہ اعلانه مخصوص اوله رق تصور کرده سی اولان اصول اخباریه حقنده تفصیلات زانده ویرمکن آصلا بقیوب و اصایوردی . حتی علم احوال جو متخصصینه قارش اوافاج بر تعریفده بیلہ بولندی . دیدی کہ .

« — نه زمان علمدن بحث اولنورسه برکه حاله نظرہ مجبوریت کوسترن آمریقایلر شایان حیرت بر مسلک منتظم جویی مستصحر دلر . «نیویورک هرالد» کی عادی برغزنه نک و بر دیک معلوماتی بون قطعات خمسہ تفتیش و تحقیق ایدر . بزده ایلہ علم احوال جو دوغریستی سولمک لازم ایلہ بلوطلرده قالر . چونکہ هیچ روقت بلوطلرک فورته چیقماز شمدی اصولاً کدیلر صودن نصل تخاشی ایدرسه علم احوال جو متخصصینه بیلہ بالونلرندن اولیلہ قورقیور . ایشته بونک ایچون آنلرک ظنون و تخمیناتی هوا فالشنجه علت مزمنه لر چیوغلان اختیارلرک و همباتی کی مقرون حقیقت و اصابت اوله ماز . »

بو لفظی متعاب برنجی قائده حسن طبیعت ساقه سیلہ بر آژ زیاده جه تربین ایدلش بولنان برصالونده اعمال ایدلک اوزره اولان «هورلا» بی تماشایه کیتدک ، دیدیکم صالونده موسیو ژویس بر آژ مفرورانه بر تعبیر ایلہ ، یعنی «موزمن» دیبرک وصف و تعریف ایدردی .

درت دیکیش ماکنه سی چویک ، عشوه یاره ، متبسم فیزلر واسطیلہ چتر چتر ایشیلوردی . بو قیزلر ازباب صنعت صفتیلہ تأمین معاش ایتلرینه وسیلہ اولان ایشیلکدن فوق الحد محظوظ اولیورلردی . آغزندن آغزه طولاشه رق هر طرفده شیوع بولان شهرت قلمیه و ادبییه سی احتمال کہ یک چوق قلملرده بر تأثیر حاصل ایدن مسافری ده دوغریسی شامری کیزلیجه مشمول نظر استغراق ایتک ایچون ایشلرینی ترک ایتمک حاجت یوق ایدی .

موسیو «دوموپاسان» ک هدف اولدینی انظار دقتدن ذوقلنمکده بولندینی حال و طورندن نمایان ایدی . ایکیل کاعدلر کی ایچہ اوزون یوشاق و خفیف اولان برچوق صایعتراق شریترلی قارشیدریمق قبارتقدن ایریجه کسب خط ایدیوردی .

«باقیز» استقبال سفائی آرق اودونجیلرک بالطه سی ایلہ دکل . بری بیکران فطرتک دست نزاکت پیوسته تابع اولان ایکنلر ایلہ نصل انشاییدیلہ جکدر . «زازون» نامنده کی بالونجینک «هورلا» نامنده کی بالونی طرز اول ایلہ یایلمش ایدی . برروایسه کوره «هرکول» ک ایتک ایستدیک بالطیه موسیو «ژویس» ک «آرغو» سنک انشائی ترجیح ایلر .

موسیو «ژویسی» بوجهلہ داتر تفصیلات و ابضاحات طلب ایدرک قریباً وقوع بوله جی سیاحت کندینسجه ۲۴۰۰ یچی سیاحت اوله جفتده فرستدن بالاستفاده سیاحزه بیان ایدی .

مومالله بحر سفید لجه لرندکی قضایاتک تفصیلاتی حکایه ایدرک بوصمودلرده اخذاییدیک ایشلہ لریده کوسردی حتی بوباید بر حقوق مسئله سی ده میدایه چیقاردی ایلده موسیو «دوموپاسان» بوکا جواب ویرمه جکی علناً آتیان ایدی .

سرست صعودده استحصال اولنان ایلک هوای قلیشه موسیو «ژویس» ک تحت اداره سندکی صعودده میسر اولمشدر . موفقیتہ نائل اولوق ایچون هر شیشی استحضار امتش هر شیشی ترتیب ایلمش ایدی . فقط نصف قطر ضیائی کچیرتمک اوزره ماریندن بری عدسه شخصیه نک قباغنی آجیدینی زمان آرتق موسیو «ژویس» ساحلده بولنجوردی . برسر سقوطک سبتی ایچنده اولدینی حالده

غزەتە مەزھىت تەخرىرە سەندە بولەنەن بىك چوق ماقالات مەفیدە نەشر ايتش اولان اعوان زادە محمد سلیمان بىك اقدىشنىك صورت مەكەلدە تەرتیب و نەشر ایلدېكى مەصور عثمانلى توقۇندىن امیل زولانىك رەسىلە تەرجەمە حالىنى نەقل ايتىك .

ترجمہ احوال

امیل زولا

فرانسە عصر حاضر محررلىرىنىك سەرفرازانىدن اولان (امیل زولا) نىك شەرقىي تون علم مەدەنىيە شايە اولمشدر . رومانچىلىق شەۋكەت سەنەلدە اوروپا ادبىياتىنىك بر قۇي رەكنى حەكەمە كىرەش و مەسالىك ادبىيە تەختەندەن حەقىقەت و طەبىئەت مەسلىكە اتباع ابدەنلەك يەنى تەدقىقلىرىنى كوردەكلىرى كەي تەخرىر و تەۋسور ايتىك و عادەتاً هەيت اجەلە . عەينەك حالىنى فوئوگرافىلە اتق طەرىقە كەيدەنلەك پەشۋاسى (امیل زولا) در . بوجەتلە زولا بر مەسلىك ادبىيە موجدى عەد اولئور . زولا فرانسەدە ايلك اثرلىرىنى نەشر ايتىدىكى زامان الفت و اعتباده مخالف كورەك . تەبىراتى تەزاهت ادبىيە كوزەدنلەر سەخت ويا چركەن كلك حەسەبەلە بىك چوق مەناقشاتى داعى اولمشدر .

فقط چوق كچەمدەن شەنەلىرىدە زولانىك اقتدارى قارشۇسەندە تەسلىمەت كوسترمەشلىر ، عصر حاضرەك نەغىي محررلىرى صرە سەندە اولدىغىنى تەصدىق ايتىمكى حق شەناسلىق شەنە موافق بولمشدر .

زولا فرانسەنىك پروۋانس قەلئە سەندە اكس شەرنەدە فقير بر عەلەمە مەنسۇبدەر . مەكتەبدە ادبىياتە شەدەتلە مېلانى اولدىغىنى كەي آثار شەرىيە و خەيالپورانەدە اتەمەكە وار ايدى . پارە قەلئەلە تەمىش فەكرلە كەش و بر مەدت كەتاجى دكانلەرنە دولاشەنق قورو اتەمكەلە و بىك زەختلە كەفەف نەفس ايدە مەلمەشدر . فقط برى برىنى ولى ايدەن اثرلىرى شەدت ذكاسنى و انظار دقايق پەنەسەنى عەلە كوستروب كەندىنە بىۋەك بر شەرت و ثروث تەمىن ايتەشدر .

زولانىك تەقەدات ادبىيە نامەلە اتارى و بعضە حكاياتى وارسەدە مەصلە باشلۇجە اثرى «دروغون ماقارە» قەلماسى نام عەۋمىيىيە اتەندە يازدىغىنى رومانلەردە ، نانا ، ژرەمبال ، بر «مەخپىيە مەجەت» باشلۇجەلىرى اولوب ۱۸۷۰ مەجرەسەنى تەۋسور

ارض و سەلارە سەندە ايدى . مەجرەسە تەجرەبەنى كەندىنە تەخەسەس ايتىك اوزرە دعۋاى حق ايتىمكە سەلەجەتتى وار مەيدەر ؟ يوقە . بىتون شەرقىي كەندى برىنە قەلم اولان بالۇنچىيە بىك تەرك ايتىك مەجرەسە سەندە مەيدەر ؟

بۇدەۋانىك حەلى سەدەندە نەۋرەتلە جۋاب و بىرلەرسە و بىرلەرسە موسيو «ژويس» دىكە بىتون بالۇنچىلەر آرە سەندە تەيز ايدىيورە . نەزمان بر سەفرە باشلارسە سقۇطك و قوع بولەجىنى جەتتى سەلەرنە خەبەر و رەدى . مەنە هەيچ بر زمان الدانمەز ياخۇد اوقدەر آز الدانەردىكى مەجەسەلە كەنە . موسيو «دوموپاسان» بىلچىقەدە بر سەبەت اجرا ايتەدەرە جەكەنەدە اولمە . بىيان ايتەدى . فقط هوا اوكا غەير موافق كورۇندىكى مەدخە موسيو «ژويس» برىراقلىق كوسترمەدى . اتەق ۸ حەزىران سەبەحى موسيو «دوموپاسان» ايلە موسيو «بەسەندە» كەندەن ايتەدىكى تەلغرافسەمەنى اخذ ايتەدەر :

«هۋا . بىلچىقا حەدودلىرى . «اونيون آرونونىك» نامەندەكى بالون جەمەت مەشەركەسى مەزەمە و اشخەسەتكنە جەنۇبە عەزەمەتتى . «لاۋيەلە» قەرىقە سەنە مەۋاسەلە ، سەعت اوچ ، شەشەرمە و مانورەلر سەعت اوچەن ايتەدەر باشلەيدە . جەقدەر . سەزى قەرىقەدە بىكلىورم .»

موسيو «دوموپاسان» بر قەچ اجسەب ايلە برلەكە «غازومترە» لوك بولشەدىغىنى حەۋلىيە داخلى اولدىغىنى زامان «پول بەسەندە» ايلە «اوزەنەر» يەنى ايتىكى رەققى جولاغەز سەتكە تەستىق ايدەلمەنە مەتەلق مەۋرە مەقسەلە ايلە اشغەل اشغەل ايدىيورلردى .

بالون برە سەرلەش آغەلەندە ايدى . «موپاسان» نەك تەبىرى اوزە طوئەلەش و اولمەش بر جەسەم بالۇنى طوئەرى حاتىر بولەنەنق ايسار ايتەندە يا سەلەنەش قەلمش اولان سەزى تولدەن بىۋەك رەغەلە مەشەلەق واردى .

اظرەقكە تەماشاسى «موپاسان» نەك غەيت خەۋشەنە كەيدىيورەدى . بىكەيكەرى كەرسەنە مەحدود غەيرە غازومترەلر آرە سەندە . آجىلان جەسەم و مەظەم توللەرى كەل تەجەسەس ايلە تەماشە ايدەنلەك اوستونلەرە مەقسەس بولورەدىكى كەكرى بىشەقە زامەندە بولنەسە ايدى غەيت مەھەبەدەر سەنلەرە مەسندە اولورەدى .

(مەبەدى وار)

على نەصرت

